

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/891/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813220299
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3813220299.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: V. D. W., s.r.o. so sídlom O., V. č. XX, H. XXXXXXXX, zastúpeného U. kanceláriou X.. U. D., s.r.o. so sídlom O., S. č. XX proti odporkyni I. B., bytom V., Q. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka - Spotrebiteľského združenia R. so sídlom O., E. 9, H.: XXXXXXXX na strane odporkyne, o zaplatenie 1 729,99 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 09.mája 2014, č. k. 6C/5/2014-52 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh na zaplatenie 1 729,99 eur s príslušenstvom. Navrhovateľovi /správne malo byť odporkyni/ náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že dňa 07.12.2010 písomnou žiadosťou odporkyňa požiadala navrhovateľa o poskytnutie revolvingového úveru, pričom v žiadosti uvádza, že požaduje úver vo výške 1500 eur so splatnosťou úveru v 42-mesačných splátkach, mesačná splátka je 80,37 eur, celková čiastka ktorú musí odporca splatiť 3375,54 eur, predpokladaná RPMN 70,01%, ročná úroková sadzba 70,01%, priemerná RPMN 44,57%, ďalej sa v žiadosti uvádza suma revolvingu 790,84 eur, celková čiastka revolvingu 1928,88 eur, predpokladaná RPMN 63,32 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21%. V žiadosti sa ďalej nachádzajú údaje o schválenom úvere, a to poskytnutá čiastka úveru 1500 eur, splatnosť na dobu 42 mesiacov, mesačná splátka 80,37 eur, zmluvná odmena, celková čiastka, ktorú musí odporca zaplatiť 3375,54 eur, RPMN za úver 68,10%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, priemerná RPMN 44,57%, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 eur, celková čiastka, ktorú musí odporkyňa splatiť 1928,88 eur. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01%, ročná úroková sadzba revolvingu je 76,21%, ročná sadzba úrokov z omeškania 9%. V bode 8.8.1 Dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka je upravená dohoda o odplate za poskytnutie služby za odklad splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur, upravená dohoda o odplate za poskytnutie služby za odklad splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur. V ďalších ustanoveniach zmluvy je upravená splatnosť tejto odplaty a spôsob započítania. Zmluva je podpísaná odporkyňou 07.12.2010 a navrhovateľom 09.12.2010. Dňa 09.12.2010 navrhovateľ písomne spracoval oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500001761. V tomto oznámení je uvedené meno dlžníka, veriteľa, údaje o schválenom úvere, a to č. zmluvy, schválenú výšku úveru 1500 eur, splatnosť úveru 42 mesiacov, výšku mesačnej splátky 80,37 eur, dátum splatnosti prvej splátky úveru 19.12.2011, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 19.06.2014, periodicitu splácania úveru mesačne, dátum splatnosti splátky k 19.dňu v mesiaci, celková výška úveru 1500 eur, RPMN úveru 68,10%, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy 44,57%, schválená výška revolvingu 902,92 eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 902,92 eur, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 80,37 eur, RPMN po vykonaní revolvingu 70,01%, úverový limit 1500,- eur, zmluvná odmena za poskytnutie úveru je 1392,65 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník uhradiť, 3375,54 eur odplata za poskytnuté služby v zmysle čl. 8.ods. 8.1 písm. a/ Dohody je 215,75 eur ročná úroková sadzba úveru 70,01%, celková čiastka ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu 1928,88 eur, ročná

úroková sadzba revolvingu 76,21 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9% ročne, dátum platnosti a účinnosti zmluvy 09.12.2010. Z karty klienta na meno Ľudmila Vaňová vyplýva, že nominálna výška úveru je 3375,54 eur, poskytnutá čiastka 1500 eur, dátum vyplatenia 10.12.2010, vyplatená čiastka 1284,25 eur, splatená suma 1645,55 eur, zostáva doplatiť 1729,99 eur. Listom z 01.10.2012 oznamoval navrhovateľ odporčkyni po omeškaní so splátkami č. 19.20.21 zosplatenie celého zvyšku úveru, pričom suma omeškaných splátok bola 241,11eur. Súd skúmal samotnú „Zmluvu o revolvingovom úvere“ zo dňa 20.01.2010, ktorá vytvára právny rámec vzťahu medzi oprávneným ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom a dospel k záveru, že tento právny vzťah založený zmluvou označenou ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“ je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Nevyhnutnou súčasťou tejto zmluvy sú „Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti V. spol. s.r.o.“ ďalej len ako „Zmluvné dojednania“. Podľa bodu 2.1 Zmluvných dojednaní: „Zmluva o RÚ sa uzatvára na predtlačenom formulári Veriteľa. Vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná Dlžníkom, Spoludlžníkom 1, Spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie Zmluvy o RÚ. Zmluva o RÚ je uzatvorená a nadobúda platnosť podpisom Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 a Veriteľa.“ K platnému uzatvoreniu zmluvy došlo teda dňa 09.12.2010. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že by odporca pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by jej bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania, a z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že veriteľ uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, čo je zjavné aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je „poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov“. Z toho dôvodu sa veriteľ považuje za dodávateľa. Zo samotnej zmluvy a jej zmluvných dojednaní je zrejmé, že odporca nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené „na predtlačenom formulári“, nakoľko sa uzavierali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. I zo samotnej výpovede odporckyne vyplýva, že nemal možnosť meniť zmluvné podmienky pripravené navrhovateľom, udával len svoje osobné údaje a výšku úveru. Z obsahu zmluvy, s prihliadnutím na právne postavenie účastníkov zmluvy má súd za to, že úver bol odporčkyni poskytnutý ako spotrebiteľovi. Zmluva medzi účastníkmi má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 2 písm. a) zákona č.258/2001 Z. z.; predmetom zmluvy je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 1284,25 eur zo strany veriteľa a povinnosť dlžníka peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Z oznámenia o schválení úveru vyplýva tvrdenie veriteľa, že úver sa poskytol vo výške 1500 eur, nominálna výška úveru je 3375,54 eur a ďalej odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1 Dohody je 215,75 eur. Odporca mal úver splácať 42 mesiacov pri výške mesačnej splátky 80,37 eur, teda mal navrhovateľovi celkom zaplatiť 3375,54 eur, čo zodpovedá údaju na karte klienta - nominálna výška úveru. V zmysle uvedeného považuje súd dojednanú celkovú čiastku, ktorú má odporckynia zaplatiť 3375,54 eur vo vzťahu k skutočne poskytnutej čiastke nie 11284,25 eur, za neplatné zmluvné dojednanie, pretože takáto suma za poskytnutie úveru, ktorá by mohla plniť funkciu odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov - úroku je neprimerane vysoká a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože predstavuje 300 % z celkovo poskytnutej a vyplatenej čiastky. Dohoda o výške úrokov alebo odmeny za poskytnutie úveru i napriek tomu, že výška úrokov alebo odmeny nie je zákonom stanovená a tieto sú predmetom voľného zmluvného dojednania medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka /napr. uznesenie NS SR 1MCdo 1/2009 z 31.07.2009/. I keď bolo splácanie pôvodne poskytnutého úveru dojednané na dobu 42 mesiacov nie je možné akceptovať takúto výšku odmeny, pretože táto predstavuje navýšenie o viac ako 300%, čo vysoko prevyšuje úrokové sadzby v bankách pri porovnateľných spotrebiteľských úveroch. Z karty klienta jasne vyplýva, že odporckyni bola poskytnutá a vyplatená len čiastka 1284,25 eur, teda nie suma úveru 1500 eur. Za absolútne neprijateľný považuje súd postup navrhovateľa, ktorý si stiahol pri vyplatení sumy úveru odporckyni odplatu za službu v zmysle č. 8 ods. 8.1 písm. a/ Dohody o poskytnutí služby, ktorou službou nanútil odporckyni možnosť odkladu troch splátok úveru, pričom túto odplatu si vyúčtováva v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či odporckynia bude mať o takúto „službu“ záujem alebo nie. V predmetnej veci je pritom jasné, že odporckyni takýto odklad ani poskytnutý nebol o to viac, že sa dostala do omeškania už so siedmou mesačnou splátkou. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje navrhovateľa na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, splatnosť tejto odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a jednostranne započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú i v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pretože je výrazne v neprospech odporckyne ako spotrebiteľa. Okrem toho

Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky povinné náležitosti zmluvy v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože v zmluve je evidentne nesprávne uvedená ročná úroková sadzba 70,01%, predpokladaná priemerná RPMN je uvádzaná vo výške skutočnej RPMN 68,10 %, pričom išlo o poskytnutie úveru, nie prvého revolvingu a tento údaj bolo možné určiť ihneď s presnosťou. V zmluve nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru, počte a termíne splátok úveru. Pri výške úveru 1500 eur a sumy, ktorá bude splatená vo výške 3375,54 eur /80,37 eur x 42/ predstavuje pri dobe splácania 42 mesiacov výška ročnej úrokovej miery 26,08%, pričom veriteľ uvádza v zmluve výšku ročnej úrokovej sadzby 70,01 %, čo je nesprávny údaj, teda zmluva neobsahuje žiadny údaj o ročnej úrokovej sadzbe, zdroj: internet: /<http://openiazoch.zoznam.sk/hotovostne-pozicky/kalkulacka>. V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odporkyňa mala preto povinnosť splácať len úver v časti poskytnutej úverovej istiny, pričom v skutočnosti jej bola poskytnutá a vyplatená suma 1284,25 eur po zohľadnení platby za službu - povolenie odkladu splátok a pokiaľ preukázateľne zaplatila sumu 1645,55 eur, preto nie je povinná zaplatiť navrhovateľovi už žiadnu čiastku. Pre úplnosť súd poukazuje i na § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Súd preto vychádzajúc z hore uvedeného návrh navrhovateľa zamietol ako neopodstatnený. Právne vec posúdil aj podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. V konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá náhradu trov konania neuplatnila. V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. preto nemohol súd priznať náhradu trov konania navrhovateľovi, ktorý bol v celom rozsahu neúspešný.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal v prvom rade nesprávnosť záverov súdu porovnávajúcich bez ďalšieho výšku úveru a výšku odplaty ako zavádzajúce a po vecnej stránke nesprávne. Súd svojím rozhodnutím tak vlastne popiera význam ukazovateľov, ako sú napr. ročná úroková sadzba a ročná percentuálna miera nákladov. Za nesprávne považoval postup súdu, ktorý odplatu za požičanie peňažných prostriedkov na dobu viac ako jeden rok porovnáva v absolútnom vyčíslení s hodnotou úveru. Tvrdenie o navýšení 300% sa javí len ako prostriedok na zdôraznenie nemorálnosti odplaty, avšak základ tohto tvrdenia je neopodstatneným a zjavne nesprávnym. Uvedené tak nekorešponduje so záverom o nesprávnom výpočte ročnej úrokovej sadzby, ktorá podľa súdu mala byť 26,08 %, nakoľko pri takejto úrokovej sadzbe nemožno dospieť k 300% navýšeniu poskytnutého úveru. V otázke odplaty súd bez akéhokoľvek zdôvodnenia nevychádzal z príslušnej právnej normy, ktorou bolo ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe spotrebiteľskej zmluvy sa neporovnávajú len s odplatami bánk. Pokiaľ teda súd konštatoval neprimeranosť výšky úrokovej sadzby na základe porovnávania s úrokovými sadzbami bánk, potom jeho postup nemá legálny základ. Zákon výslovne určuje, že odplata sa posudzuje podľa odplaty obvyklej na finančnom trhu. Dal do pozornosti, že maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery v období do 10.06.2010 stanovila pre rovnaký typ úveru ako bol poskytnutý odporcovi, maximálne v hodnote 76,00% /§ 3 ods. 10 a 11 zák. č. 258/2001 Z. z. /. Závery súdu vyslovujúce neplatnosť dohody o výške odplaty za úver ako celku sú nesprávnymi aj z dôvodu rozporu s § 497 a § 502 Obchodného zákonníka. Účastníci konania sa dohodli na odplatnom požičaní peňažných prostriedkov, zmluvne prejavenej vôle by zodpovedalo, aby súd pri pochybnostiach o výške úrokov určil aká výška je primeraná, aká už nie je a na základe takého posúdenia rozhodol. Ďalej namietal závery súdu v súvislosti s dohodou o poskytnutí služby odkladu splátok. Mal za to, že dohoda o poskytnutí služby je individuálnym dojednaním, a to nielen pokiaľ ide o jej vznik, ale aj pokiaľ ide o výšku odplaty. Z rozsudku nevyplýva jediná skutočnosť a dôkaz o nej, kedy by uzavretie danej dohody malo byť nanútené. Odporca dobrovoľne uzavrel dohodu o poskytnutí služby, zaplatil si za poskytnutie služby a následne túto službu aj reálne využil - odklad splátok č. 6, 7, 8. Súd neuvádza v rozsudku, čo konkrétne má spôsobovať nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a súčasne v čom je znak značnej nerovnováhy. Ďalej namieta nezákonný postup súdu v súvislosti s posúdením jednotlivých náležitostí zmluvy o revolvingovom úvere. Súd ani len neaplikoval pri posúdení úveru ako bezúročného a bez poplatkov právny predpis účinný v čase uzavretia zmluvy, a to zák. č. 129/2010 Z. z.. Závery súdu o nedostatku náležitostí RPMN sú nezákonné. Ročná percentuálna miera nákladov sa počíta na základe vzorca určeného zákonom. To, že súd počítal uvedený údaj na základe nejakej internetovej kalkulačky, je samo o sebe dôvodom na záver, že postup súdu je nezákonným a potvrdzuje, že nepostupoval podľa zákona. Z uzavretej zmluvy vyplýva, že RPMN úveru bola 68,10%, priemerná RPMN 44,57% a predpokladaná RPMN pre revolving 70,01%. K absencii náležitosti úveru, konečnej splatnosti úveru poukazuje na skutočnosť, že údaj o konečnej splatnosti úveru vyjadrený dátumom splatnosti poslednej splátky je uvedený v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, tvoriacom súčasť zmluvy. Ani záver

súdu o nedostatku ďalšej náležitosti - počet, termíny a výška splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nie je správnym. Uzavretá zmluva obsahuje počet splátok, ich výšku a termíny splatnosti a požiadavku na samostatné rozpisovanie výšky, počtu a termínov splatnosti splátok úrokov, istiny, zákon nevyžaduje. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a návrhu v celom rozsahu vyhovel a odporcu zaviazal na náhradu trov konania, alebo alternatívne zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 107,24 eur.

Odporkyňa a vedľajší účastník sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p./ a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je opodstatnené z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci navrhovateľ svojím návrhom uplatnil voči odporkyni peňažné nároky vyplývajúce zo zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 09.12.2010. Súd prvého stupňa síce správne konštatoval, že ide o spotrebiteľský vzťah, avšak nesprávne ho posudzoval podľa zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný do 10.06.2010 a bol zrušený zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Zák. č. 129/2010 Z. z. nadobudol účinnosť od 11.06.2010 /okrem niektorých ustanovení uvedených v čl. XII./, a teda bol účinný v čase uzavretia revolvingovej zmluvy medzi účastníkmi konania. Súd prvého stupňa preto nesprávne právne posudzoval náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere podľa zák. č. 258/2001 Z. z., ale správne mal posudzovať náležitosti tejto zmluvy podľa už platného nového znenia zákona č. 129/2010 Z. z.. Preto aj ročnú percentuálnu mieru nákladov /RPMN/ mohol súd prvého stupňa posudzovať len podľa zák. č. 129/2010 Z. z.. Napokon nesprávne posudzoval aj odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov, keď túto porovnával len podľa úrokových sadzieb v bankách. Možno prisvedčiť odvolateľovi, že pri posudzovaní požadovanej odplaty, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti /§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy/.

Za danej situácie nie sú v danej veci splnené podmienky ani pre potvrdenie a ani pre zmenu napadnutého rozsudku. Súd prvého stupňa zaťažil konanie a následne rozsudok takou vadou, na ktorú odvolací súd musí prihliadať z úradnej povinnosti, keďže mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci /§ 212 ods. 3 O.s.p./.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne vec prejedná, právne ju posúdi podľa právnych predpisov v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere a svoje rozhodnutie riadne odôvodní v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.. Vysloveným právnym názorom je viazaný /§ 226 O.s.p./.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách celého konania vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.